

POLITIKA IN STROKA

Anton Prosen

V Sloveniji imamo že 18 let parlamentarno demokracijo. To naj bi pomenilo, da se demokratizacija v družbi prenaša na vsa področja življenja in dela, da se krepijo civilna združenja, da imamo razvito visoko stopnjo soodločanja tudi v lokalnih sredinah itn. Ali je res tako, bi težko pritrnil, predvsem glede na to, da se pojavlja vse več raznih civilnih iniciativ, ki skušajo javnost opozarjati na določene probleme in napačne odločitve v posameznih sredinah. To ni nič slabega, na ta način se dejansko krepi demokracija v družbi – in tako politiki kot delodajalci le zaznajo, da niso vsemogoči pri odločanju. Res nas lahko razveseljuje, da se ljudje zavedajo, da živijo v svobodni družbi, ki ima med drugimi razvojnimi cilji tudi pomembni cilj, tj. krepitev demokracije. Najde se vse več pogumnih ljudi, ki skušajo v okviru ustave in zakonov opozoriti na napake in odklone v družbi. Poleg omenjenih pogumnežev je vse več ljudi, ki se ne želijo javno eksponirati, še posebej je zaskrbljujoče, da se strokovna javnost ne izpostavi takrat, ko politika odloča o povsem strokovnih zadevah. Vem zakaj, veliko strokovnih služb smo privatizirali, tudi tiste dejavnosti, ki imajo povsem javni značaj in bi morale ostati v javni lasti in služiti javnemu interesu. Strokovnjaki iz teh institucij so mnogokrat odvisni od županov, občinskih svetov, podjetnikov, investorjev, posameznikov itn., nikomur se ne smejo zameriti. Strokovnjaki iz raziskovalnih in znanstvenih institucij se ne izpostavljamo ali izpostavljajo s kritiko v družbi, saj smo spet odvisni od posameznikov, predvsem pri delitvi javnega denarja za raziskovalne namene. Našteto je zaskrbljujoče, ne le v smislu razvoja demokracije družbe, temveč v tem, da se vse več izrazito strokovnih zadev rešuje v političnih krogih. Meja med stroko in politikom se je vsaj na nekaterih področjih povsem zbrisala. Kdo je temu kriv, bom sam težko odgovoril, želim pa opozoriti, da se na ta način dogajajo nepopravljive napake, ki posameznim strokam v prihodnje ne bodo v ponos. V primerih, ko zaznamo, da so strokovne odločitve v rokah politikov, bi morali strokovnjaki strniti vrste in javno opozarjati politike na vseh ravneh, da je vloga politike predvsem izpeljava odločitev, ki so sad strokovnega in znanstvenega dela.

Pred nedavnim sem bil povabljen na srečanje, ki ga je vodil nekdanji predsednik države. Na dnevnem redu je bila zanimiva, aktualna, predvsem pa strokovna tema. Uvodničarji so bili strokovnjaki. Na tem srečanju sem imel krajši govor in v svojem nastopu sem se spomnil enega izmed svojih odličnih profesorjev, ki nas je v času študija opozarjal, da so nekatera področja ne le strokovna, temveč tudi del politike. To sem pozneje v praksi tudi izkusil, nisem pa vedel, da so se v sedanji demokratični družbi ta področja tako spremenila, da so postala le delček stroke in velik del politike. To je nevarno za razvoj posamezne stroke in temu se bomo morali strokovnjaki začeti

upirati, ne glede na posledice. Za to imamo razne kodekse in etična pravila, ki jih sprejemajo naša mednarodna stanovska združenja, pa se jih v naši podalpski deželi vedno ne držimo. Obstaja še ena možnost: bliža se čas parlamentarnih volitev in stroka se bo lahko razveselila, če v parlamentu ne bodo sedeli le politiki, temveč tudi strokovnjaki. Dialog se bo lahko odvijal znotraj parlamenta in ne na ulici in v sredstvih javnega obveščanja. Kolegice in kolegi iz geodetskih vrst, ki imate vsaj delček političnih ambicij in imate zaupanje v svojih sredinah, opogumite se in kandidirajte na jesenskih državnozborskih volitvah. Upam, da ne bo v novem mandatu poslanec le en kolega, želim si, da jih bo več in da bomo znotraj zakonodajne veje oblasti lažje postavljali meje med stroko in politiko.

Za geodete je dolgo veljalo prepričanje, da ne znamo pisati, pa vendar nam uspeva, da v vsaki številki revije napolnimo posamezne rubrike. Torej moramo to tezo zavreči. Postali ste dragi soustvarjalci revije, dobri pisci, in v imenu uredništva se moram vsem avtorjem prispevkov tudi tokrat zahvaliti. Vsem kolegicam in kolegom ter bralcem revije pa voščim lepe poletne dneve in, seveda, kar se da prijeten poletni dopust s tistimi, ki so vam blizu. Vsem želim prijetno branje!

dr. Anton Prosen
Glavni in odgovorni urednik